

PRZYLOTY PTAKÓW

BOŻENA PAŹDZIO
MAGDALENA KLABACHA-LICA
WIOLETTA MAJEWSKA
RENATA PAŹDZIO

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wychowania przedszkolnego

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
Maria Ferenc
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć

Przyloty ptaków

Temat kompleksowy

Nadchodzi wiosna

Adresaci zajęć

4-latki, w tym dzieci ze SPE

Etap edukacyjny

wychowanie przedszkolne

Miejsce i czas realizacji zajęć

stacja ornitologiczna, nadleśnictwo, 20 minut (z możliwością wydłużenia)

Cel ogólny

wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu/utrwaleniu wiedzy na temat budzącej się przyrody.

Cele operacyjne

Wiadomości: dziecko zna zasady kulturalnej komunikacji i współpracy z dorosłymi; zna pojęcia przyrodnicze; wie, jakie ptaki przylatują po zimie do kraju; zna sposoby wyrażania siebie i świata za pomocą muzyki; wie, czym zajmuje się ornitolog.

Umiejętności: dziecko potrafi uważnie słuchać i pytać o niezrozumiałe fakty; zna ptaki powracające z ciepłych krajów do Polski; rozróżnia ptaki (bociana, kukułkę, jaskółkę) po wyglądzie, piórach i śpiewie; śpiewa piosenki; słucha dźwięków przyrody.

Postawy: dziecko jest aktywne, twórcze; okazuje szacunek ornitologowi i wykonywanej przez niego pracy; okazuje szacunek przyrodzie.

Środki dydaktyczne

makiety, ilustracje i pióra ptaków (bociana, jaskółki, kukułki), lupy, nagrania odgłosów ptaków <https://www.glosy-ptakow.pl/>, głośniki, zagadki www.zagadkidladzieci.pl

Zastosowanie narzędzi ICT

laptop

Formy pracy

grupowa, indywidualna

Metody/techniki pracy

ogładowe (obserwacja przyrodnicza), małych podróżników, polisensoryczna/techniki: ekspresji artystycznej, doświadczeń poszukujących.

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

1. Zabawa muzyczna na powitanie. Dzieci wraz z ornitologiem stoją w kole. Śpiewają piosenkę (na melodię *Panie Janie*) „Witaj (imię uczestnika zabawy), jak się masz? Wszyscy Cię witamy, wszyscy cię witamy, bądź wśród nas”.

Część główna

2. Zagadki. Ornitolog stawia zagadki o ptakach (bocianie, jaskółce, kukułce). Dzieci udzielają odpowiedzi.

*Powrócił do nas
z dalekiej strony
ma długie nogi
i dziób czerwony.*

*Ptaszek, co ludziom wiosnę zwiastuje.
Gniazda pod dachem sobie buduje.
Przed deszczem nisko zatacza kółka.
Wiadomo wszystkim, że to...*

*Słysząc ją wokoło
wśród sosen i buków,
jak woła wesoło:
kuku, kuku, kuku!*

3. Zabawa dydaktyczna „Przyloty ptaków”. Ornitolog opowiada historię o powrotach ptaków z ciepłych krajów. Przedstawia ilustracje o ptasich zwyczajach: budowanie gniazd, szukanie partnera, składanie jaj, karmienie piskląt. Dzieci zadają pytania na interesujące je zagadnienia, oglądają ilustracje i modele ptaków.
4. Zabawa dydaktyczna „Czyje to piórko?”. Dzieci wybierają sobie ze stosu dowolne piórko, oglądają je pod lupami, porównują z ilustracjami i modelami ptaków. Dobierają piórko do odpowiedniego ptaka.
5. Ćwiczenia oddechowe „Piórka”. Dzieci dmuchają na piórko i utrzymują je jak najdłużej w powietrzu.

Część końcowa

- Ćwiczenia słuchowe „Kto tak śpiewa?”. Dzieci słuchają nagrania głosów poznanych ptaków, określają, do którego ptaka należą. Próbują naśladować te głosy.

Podsumowanie zajęć

Podziękowanie ornitologowi za miłe spotkanie i pożegnanie się.

Komentarz metodyczny

Nauczyciel na bieżąco przekazuje dziecku informację zwrotną poprzez wskazanie, co dziecko robi dobrze, co i jak wymaga poprawy. Nauczyciel przed wyjściem do stacji ornitologicznej zapoznaje dzieci z miejscem i celem wycieczki.

W przypadku stymulacji, rozwijania, usprawniania funkcji psychomotorycznych nauczyciel włącza do zajęć cele terapeutyczne. Etapy zajęć powiązane są z kształtowaniem kompetencji kluczowych w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, kompetencji matematycznych oraz kompetencji w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, kompetencji osobistych, społecznych i w zakresie umiejętności uczenia się, w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Ogólne wskazania do pracy z dzieckiem ze SPE (szczegółowe wskazania co do dostosowania metod/technik/form/warunków/organizacji pracy do indywidualnych możliwości dziecka zawarte są w IPET, opinii) – w razie potrzeby: zmiana formy aktywności, formy pracy, zmodyfikowanie metody/techniki pracy, zmniejszenie/zwiększenie liczby zadań/kart pracy, dostosowanie środków dydaktycznych do dysfunkcji dziecka, zróżnicowanie kart pracy, stały nadzór, dostosowanie stanowiska pracy/sposobu komunikowania się itp.